

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1984

Vyhlásené: 16.08.1984 Časová verzia predpisu účinná od: 01.09.1984 do: 31.05.2004

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

88

VYHLÁŠKA

Ministerstva školstva Slovenskej socialistickej republiky, Ministerstva zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky a Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej socialistickej republiky

z 27. júla 1984

o poskytovaní štipendií a hmotného zabezpečenia žiakom gymnázií a stredných odborných škôl

Ministerstvo školstva Slovenskej socialistickej republiky, Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky a Ministerstvo práce a sociálnych vecí Slovenskej socialistickej republiky po prerokovaní so zúčastnenými ústrednými orgánmi ustanovujú podľa § 24 ods. 3 zákona č. 29/1984 Zb. o sústave základných a stredných škôl (školský zákon) a podľa § 25 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 79/1978 Zb. o štátnej správe v školstve:

§ 1

Rozsah platnosti

Táto vyhláška sa vzťahuje

- a) na žiakov, ktorí sú československými štátnymi občanmi (ďalej len „žiaci“),
- b) na žiakov, ktorí nie sú československými štátnymi občanmi a ktorým bolo udelené povolenie na pobyt na území Československej socialistickej republiky¹⁾ (ďalej len „žiaci-cudzinci“), ak študujú v riadnom dennom štúdiu na gymnáziách a stredných odborných školách v pôsobnosti Ministerstva školstva Slovenskej socialistickej republiky alebo Ministerstva zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky.

§ 2

Druhy štipendia a hmotného zabezpečenia

(1) Z prostriedkov štátneho rozpočtu poskytuje sa štipendium so zreteľom na sociálne pomery a prospech, štipendium poskytované žiačkam-matkám a slobodným, rozvedeným, ovdoveným alebo z iných vážnych dôvodov osamelým žiakom (ďalej len „osamelí žiaci“), ktorí sa starajú o vlastné alebo osvojené nezaopatrené dieťa²⁾ (ďalej len „nezaopatrené dieťa“), jednorazové prospechové štipendium a výnimočné štipendium.

(2) Z prostriedkov štátnych hospodárskych, družstevných a spoločenských organizácií poskytuje sa štipendium a hmotné zabezpečenie.

PRVÁ ČASŤ
ŠTIPENDIÁ POSKYTOVANÉ ZO ŠTÁTNYCH ROZPOČTOVÝCH PROSTRIEDKOV

Štipendium so zreteľom na sociálne pomery a prospech

§ 3

Podmienky pre poskytovanie štipendia

(1) Žiakom sa poskytuje štipendium so zreteľom na sociálne pomery a prospech na ich žiadosť.

(2) Žiadosť o štipendium podáva žiak riaditeľovi školy, na ktorej študuje. K žiadosti o štipendium priložuje žiak doklady potrebné na preukázanie údajov uvedených v žiadosti. Ak nie je žiak plnoletý, podpisuje žiadosť aj zákonný zástupca žiaka, pestún alebo občan, prípadne ústav, ktorému bol žiak na základe súdneho rozhodnutia zverený do výchovy (ďalej len „zákonný zástupca“).

(3) Štipendium sa poskytuje od začiatku školského roka. Ak požiada žiak o štipendium počas školského roka, poskytuje sa mu od prvého dňa mesiaca, v ktorom žiadosť podal.

(4) Štipendium sa žiakom poskytuje najviac počas desiatich mesiacov od začiatku školského roka; štipendium sa poskytuje aj žiakom, ktorí študujú podľa individuálneho študijného plánu.

(5) Žiak, ak nie je plnoletý, jeho zákonný zástupca, je povinný neodkladne ohlásiť riaditeľovi školy všetky skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na poskytovanie alebo výšku štipendia. Ak dôjde k zmene skutočností rozhodných pre priznanie alebo výšku štipendia, uskutoční sa zmena, ak je v prospech žiaka, od prvého dňa mesiaca, v ktorom nastala, ak bola oznámená najneskôr v nasledujúcom mesiaci; po uplynutí tejto lehoty od prvého dňa mesiaca, v ktorom bola zmena oznámená; ak je zmena v neprospech žiaka, od prvého dňa mesiaca, ktorý nasleduje po mesiaci, v ktorom nastala zmena.

§ 4

Zisťovanie sociálnych pomerov žiaka

(1) Pre zisťovanie sociálnych pomerov u bezdetných osamelých žiakov a u bezdetných ženatých žiakov, ktorých manžel nie je zárobkovo činný, je rozhodná výška priemerného čistého mesačného príjmu pripadajúceho na jedného člena domácnosti rodičov žiaka alebo na jedného člena domácnosti jedného z rodičov žiaka, u ktorého žiak žije, prípadne aj jeho manžela (ďalej len „rodičia“). U žiaka, ktorého manžel je zárobkovo činný, je rozhodná výška priemerného čistého mesačného príjmu pripadajúceho na jedného člena jeho domácnosti.

(2) V prípade, že rodičia sú rozvedení, vychádza sa z priemerného čistého mesačného príjmu pripadajúceho na jedného člena domácnosti toho z rodičov, ktorému sa dieťa (žiak) zverilo do starostlivosti.

(3) V prípade, že žiak nie je v starostlivosti ani jedného z rodičov, vychádza sa z výživného určeného súdom obom rodičom.

(4) U žiakov s nezaopatreným dieťaťom, ktorých manžel nie je zárobkovo činný, u osamelých žiakov s nezaopatreným dieťaťom a u žiakov obojstranne osirelých alebo u žiakov v pestúnskej starostlivosti, sa výška priemerného čistého mesačného príjmu na jedného člena domácnosti nezisťuje s výnimkou prípadov, keď má žiak príjmy z pracovného (členského, služobného) pomeru alebo iného pracovnoprávneho vzťahu (ďalej len „pracovný pomer“) alebo z invalidného alebo čiastočne invalidného dôchodku presahujúceho sumu 800 Kčs mesačne.

§ 5**Výpočet priemerného čistého mesačného príjmu**

(1) Priemerným čistým mesačným príjmom na zisťovanie sociálnych pomerov sa rozumie mesačný priemer peňažných alebo peniazmi oceniteľných príjmov znížených o daň zo mzdy, prípadne o inú daň, ktorej tieto príjmy podliehajú, ktoré dosiahli

- a) obaja rodičia a žiak alebo
- b) jeden z rodičov, jeho manžel a žiak alebo
- c) manžel žiaka a žiak.

(2) Priemerný čistý mesačný príjem sa vypočítava podľa príjmov za predchádzajúci kalendárny rok za podmienky, že od toho času nedošlo k zmene základnej mzdy alebo základnej pracovnej odmeny alebo nevznikol pracovný pomer niektorého z rodičov alebo manžela žiaka. V prípade, že došlo k zmene základnej mzdy alebo základnej pracovnej odmeny, berie sa za základ priemerná čistá mesačná mzda (odmena) odo dňa zmeny základnej mzdy (odmeny), ku ktorej sa pripočíta priemerný čistý mesačný príjem dosiahnutý z ostatných zložiek mzdy (odmeny) v predchádzajúcom kalendárnom roku. V prípade, že v predchádzajúcom alebo bežnom kalendárnom roku vstúpil niektorý z rodičov alebo manžel žiaka do zamestnania, vypočítava sa priemerný čistý mesačný príjem odo dňa vstupu do zamestnania.

(3) Do príjmov, ktoré sú základom pre zisťovanie priemerného čistého mesačného príjmu, sa zahrňajú

- a) príjmy z pracovného pomeru alebo iné príjmy, ktorými sú
 - 1. mzda,
 - 2. stabilizačné odmeny za odpracované roky a stabilizačné náborové odmeny a príspevky,
 - 3. podiely na hospodárskych výsledkoch,
 - 4. ročné odmeny vedúcich pracovníkov,
 - 5. naturálne požitky a iné obdobné plnenia, ktoré pracovníkom patria aj počas neprítomnosti v práci,
 - 6. doplnkové odmeny členov výrobných družstiev,
 - 7. náhrada mzdy poskytovaná pracovníkom za čas, v ktorom nepracovali, a náhrada mzdy za nevyčerpanú dovolenku,
 - 8. štipendiá vedeckých aspirantov a štipendiá účastníkov študijného pobytu,³⁾
 - 9. príjmy určené pre účely nemocenského poistenia a dôchodkového zabezpečenia pracovníkov poverených vykonávaním činností mimo územia Československej socialistickej republiky,⁴⁾
- b) príjmy z pracovnej činnosti člena jednotného roľníckeho družstva, ktorými sú
 - 1. základná pracovná odmena vrátane príplatku a doplatku,
 - 2. prémie,
 - 3. výkonnostné a mimoriadne odmeny vyplácané za výsledky pracovnej činnosti členovi družstva a zahŕňané do nákladov družstva,
 - 4. prémie a odmeny, na ktoré boli družstvu poskytnuté účelové dotácie,
 - 5. naturálne požitky a iné plnenia, ak uvedené príjmy patria členovi družstva aj v čase pracovnej neschopnosti,
 - 6. podiely na hospodárskych výsledkoch,

7. ročné odmeny vedúcich pracovníkov,
 8. stabilizačné odmeny za odpracované roky a stabilizačné náborové odmeny,
 9. náhrada pracovnej odmeny poskytovaná členom družstva za čas, v ktorom nepracovali, a náhrada pracovnej odmeny za nevyčerpanú dovolenku,
- c) odmeny za práce vykonávané na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru,
- d) príjmy z ďalších činností
1. odmeny za znalecké a tlmočnicke úkony vyplácané znalcom a tlmočníkom, ktoré určil príslušný orgán,
 2. odmeny vyplácané osobám v súvislosti s riešením úloh rozvoja vedy a techniky, tématických úloh, odmeny za vynálezy, objavy, zlepšovacie návrhy, priemyselné vzory, za nové spôsoby prevencie, diagnostiky a liečenia ľudí,⁵⁾ zvierat a za nové spôsoby ochrany rastlín proti škodcom,
 3. mimoriadne jednorazové odmeny vyplatené pracovníkom pri príležitosti udelenia vyznamenania v sume, ktorá podlieha zdaneniu,
 4. mimoriadne jednorazové odmeny vyplatené pracovníkom za konkrétne výsledky pri vyhodnotení socialistickej súťaže,
 5. príjmy za hudobnú činnosť v súboroch ľudových hudobníkov,
 6. odmeny za práce vykonávané v súvislosti s členstvom v organizáciách alebo kolektívnych orgánoch, a to bez ohľadu na to, či sú vyplatené v hotovosti alebo pripisované v prospech členských podielov,
- e) príjmy podliehajúce dani z príjmov obyvateľstva,⁶⁾
- f) všetky príjmy z poskytovania služieb na základe povolenia národného výboru po odpočítaní sumy na vecné výdavky potrebné na dosiahnutie týchto príjmov,⁶⁾
- g) všetky príjmy občanov z poľnohospodárskej výroby,⁷⁾
- h) príjmy občanov podliehajúce dani z príjmov z literárnej a umeleckej činnosti,⁸⁾
- i) nemocenské, podpora pri ošetrovaní člena rodiny,⁹⁾ vyrovnávací príspevok v tehotenstve a materstve, peňažná pomoc v materstve,^{10),2)}
- j) dávky sociálneho zabezpečenia,¹⁰⁾ okrem dávok uvedených v odseku 4,
- k) zaopatrovací príspevok,¹⁰⁾
- l) výživné (príspevok na výživu) od iných osôb určené rozhodnutím súdu alebo poskytované na základe dohody schválenej súdom,
- m) zrážky na úhradu výživného v prospech detí z pracovnej odmeny osôb, ktoré sú vo výkone trestu odňatia slobody alebo vo väzbe,¹¹⁾
- n) príjmy žiaka z činností uvedených v písmene a) až h) a dávky sociálneho zabezpečenia, ak v súhrne presahujú sumu 800 Kčs mesačne.

(4) Do príjmov, ktoré sú základom pre zisťovanie priemerného čistého mesačného príjmu, sa nezahŕňajú

- a) prídavky na deti a príplatok k nim,
- b) výchovné a príplatok k výchovnému,
- c) zvýšenie dôchodku a výchovného pre bezvládnosť,
- d) sirotsky dôchodok,

- e) zvýšenie dôchodkov podľa príslušných predpisov,¹²⁾
- f) peňažné príspevky a vecná pomoc sociálnej starostlivosti,
- g) odmena pestúnovi a príspevok na úhradu potrieb dieťaťa v pestúnskej starostlivosti,¹³⁾
- h) podpora pri narodení dieťaťa,
- i) materský príspevok,
- j) pohrebné,
- k) peňažná odmena dobrovoľným pracovníkom opatrovateľskej služby,
- l) peňažná odmena poskytovaná pri životných a pracovných výročiach,¹⁴⁾
- m) peňažné plnenie zo zmluvného poistenia,
- n) odmeny vyplývajúce z pracovného pomeru na základe rámcovej pracovnej zmluvy alebo z dohôd o občianskej výpomoci,
- o) štipendiá poskytované študujúcim v riadnom dennom štúdiu na stredných a vysokých školách,
- p) príjmy žiaka z pracovného pomeru z dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru a dávky sociálneho zabezpečenia do úhrnnej výšky 800 Kčs mesačne.

(5) Od zisteného priemerného čistého mesačného príjmu sa odpočíta suma výživného určená súdom niektorému z rodičov žiaka alebo žiakovi, prípadne jeho manželovi, alebo poskytovaná na základe dohody schválenej súdom, prípadne poskytovaná dobrovoľne.

(6) Čistý mesačný príjem pripadajúci na jedného člena domácnosti sa zistí tak, že príjem rodičov a žiaka alebo manžela žiaka a žiaka sa delí počtom členov domácnosti.

(7) Pri výpočte priemerného čistého mesačného príjmu na jedného člena domácnosti sa za členov domácnosti považujú

- a) rodičia žiaka a ich nezaopatrené dieťa,²⁾ ak sa priemerný čistý mesačný príjem zisťuje u rodičov žiaka,
- b) žiak, jeho manžel a ich nezaopatrené dieťa,²⁾ ak sa priemerný čistý mesačný príjem zisťuje u manžela žiaka.

(8) Žiadateľ o štipendium sa započítava za dvoch členov domácnosti, keď

- a) sa stará o rodinu slobodný, ovdovený, rozvedený alebo z iných vážnych dôvodov osamelý rodič,
- b) obaja rodičia sú dôchodcovia a okrem dôchodku nemajú pravidelný príjem,¹⁵⁾
- c) je ženatý (žiadateľka vydatá).

(9) Ak ide o súbeh prípadov uvedených v odseku 8, započítava sa žiadateľ za dvoch členov domácnosti len raz.

§ 6

Zisťovanie priemerného prospechu žiaka

(1) Priemerný prospech žiaka sa zisťuje podľa známok uvedených na vysvedčení za predchádzajúci polrok. U žiakov prvého ročníka podľa výročného vysvedčenia zo školy, ktorú naposledy navštevovali.

(2) Žiak nesmie mať z povinných vyučovacích predmetov priemerný prospech horší ako 2,5, pričom nesmie mať z povinného vyučovacieho predmetu známku 5. stupňa a zo správania horšiu známku ako 1. stupňa.

(3) Priemerný prospech žiaka za celé štúdium sa zisťuje podľa výsledných známok v jednotlivých polrokoch všetkých ročníkov štúdia vrátane výsledkov maturitnej skúšky.

§ 7 Výška štipendia

(1) Štipendium sa poskytuje vo výške

pri priemernom čistom mesačnom príjme na 1 člena domácnosti	pri priemernom prospechu od 1,0 nad 1,5 nad 2,0			
			od 1,5 do 2,0 do 2,5 mesačne vo výške	
	do 500 Kčs	400 Kčs	350 Kčs	300 Kčs
nad 500 Kčs	do 580 Kčs	320 Kčs	270 Kčs	220 Kčs
nad 580 Kčs	do 650 Kčs	250 Kčs	200 Kčs	150 Kčs

(2) Štipendium sa žiakom uvedeným v § 4 ods. 4, ktorí nemajú vlastný príjem ani výživné, poskytuje vo výške zodpovedajúcej priemernému čistému mesačnému príjmu do 500 Kčs a zistenému priemernému prospechu.

(3) Štipendium podľa odseku 1 a 2 sa zvyšuje

a) žiakom 5. a 6. ročníka konzervatória a žiakom 6. a 7. ročníka konzervatória pre mládež s chybami zraku

pri priemernom prospechu	mesačne
do 1,2	o 200 Kčs
nad 1,2 do 1,5	o 150 Kčs

b) žiakom 4. ročníka gymnázií a stredných odborných škôl sústredeným v triedach na prípravu na vysokoškolské štúdium v zahraničí a žiakom tried a škôl pre rozvíjanie mimoriadneho nadania a talentu žiakov, ak sú ubytovaní v domovoch mládeže, o 200 Kčs mesačne za predpokladu, že ich prospech nie je horší ako 2,0,

c) obojstranne osirelým žiakom o 100 Kčs mesačne,

d) žiakom stredných priemyselných škôl baníckych o 200 Kčs mesačne.

(4) Štipendium v sume 200 Kčs mesačne poskytuje sa žiakom 4. ročníka gymnázií a stredných odborných škôl sústredeným v triedach na prípravu na vysokoškolské štúdium v zahraničí a žiakom tried a škôl pre rozvíjanie mimoriadneho nadania a talentu žiakov ubytovaných v domovoch mládeže, u ktorých priemerný čistý mesačný príjem na jedného člena domácnosti je vyšší ako 650 Kčs mesačne, ale nepresahuje sumu 1000 Kčs mesačne, a ktorých priemerný prospech nie je horší ako 2,0.

(5) Žiakom stredných priemyselných škôl baníckych, ktorí nespĺňajú podmienky pre priznanie štipendia podľa § 3 až 5, poskytuje sa štipendium 200 Kčs mesačne.

§ 8**Štipendium poskytované žiačkam-matkám a osamelým žiakom s nezaopatreným dieťaťom**

(1) Žiačkam-matkám a osamelým žiakom s nezaopatreným dieťaťom poskytuje sa štipendium za každý mesiac školského roku v sume 350 Kčs mesačne na jedno dieťa a na každé ďalšie dieťa v sume 200 Kčs mesačne. Štipendium sa poskytuje aj vtedy, keď sa žiačke-matke s nezaopatreným dieťaťom poskytuje štipendium podľa § 3 až 7.

(2) Štipendium podľa odseku 1 poskytuje sa za 12 mesiacov v školskom roku, po celý čas štúdia, aj pri opakovaní ročníka.

(3) Žiačke, ktorej sa narodí dieťa v čase jej štúdia, poskytuje sa štipendium vo výške určenej v odseku 1, spätne, začínajúc prvým dňom kalendárneho mesiaca, do ktorého spadá začiatok štvrtého týždňa pred pôrodom; žiačke sa poskytuje za rovnaké obdobie aj štipendium podľa § 7 ods. 1 až 3, ak spĺňa podmienky pre jeho poskytnutie.

(4) Žiačke, ktorej sa narodí dieťa do štyroch týždňov po skončení jej štúdia, poskytuje sa štipendium vo výške určenej v odseku 1, spätne, začínajúc prvým dňom kalendárneho mesiaca, do ktorého spadá začiatok štvrtého týždňa pred pôrodom; žiačke sa poskytne za toto obdobie aj štipendium podľa § 7 ods. 1 až 3, ak spĺňa podmienky pre jeho poskytovanie. Takto priznané štipendium sa poskytne ešte za mesiac, v ktorom skončila štúdiom.

(5) Žiačke, ktorej sa narodí mŕtve dieťa alebo ktorej dieťa zomrie do šiestich týždňov po pôrode, poskytne sa štipendium podľa odseku 1 ešte aj za kalendárny mesiac, do ktorého spadá koniec šiesteho týždňa odo dňa pôrodu; žiačke sa poskytne za rovnaké obdobie aj štipendium podľa § 7 ods. 1 až 3, ak spĺňa podmienky pre jeho poskytnutie.

(6) Žiačke, ktorá sa prestala starať o narodené dieťa, a toto dieťa sa preto opatrením príslušného orgánu (súdu, národného výboru) zverilo do rodinnej alebo ústavnej starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov, ako aj žiačke, ktorej dieťa je v ústavnej starostlivosti z iných ako zdravotných dôvodov, zastaví sa výplata štipendia podľa odseku 1 od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po vykonaní tohto opatrenia; na účely priznania štipendia podľa odseku 1 a § 7 ods. 1 a 2 sa na žiačku hľadí, ako by toto dieťa nemala.

§ 9**Jednorazové prospachové štipendium**

(1) Jednorazové prospachové štipendium vo výške 500 Kčs sa poskytne ako odmena žiakom, ktorí po celý čas štúdia študovali s vyznamenaním¹⁶⁾ a maturitnú skúšku vykonali s vyznamenaním v prvom termíne určenom osobitným predpismi.¹⁷⁾

(2) Jednorazové prospachové štipendium podľa odseku 1 poskytne sa ako odmena aj žiakom gymnázií a stredných odborných škôl, ktorým sa poskytuje štipendium podľa druhej časti.

(3) Jednorazové prospachové štipendium priznáva riaditeľ školy bez žiadosti žiaka.

§ 10**Výnimočné štipendium**

(1) Výnimočné štipendium do výšky 400 Kčs mesačne sa môže poskytovať žiakom uvedeným v § 1, u ktorých je to odôvodnené ich sociálnymi pomermi a sociálnymi pomermi osôb, ktoré majú voči nim vyživovaciu povinnosť, najmä žiakom zdravotne postihnutým, žiakom voči ktorým si rodičia alebo manžel neplnia vyživovaciu povinnosť, žiakom, ktorí majú vyššie životné náklady pre chorobu, ženatým žiakom (vydatým žiačkam), ktorých manželka (manžel) nie je zárobkovo činná z

dôvodov prípravy na budúce povolanie, zo zdravotných dôvodov alebo z dôvodu starostlivosti o nezaopatrené dieťa.

(2) Výnimočné štipendium možno poskytovať aj žiakom, ktorým sa poskytuje štipendium podľa § 7 a 8.

(3) Výnimočné štipendium zo sociálnych dôvodov sa môže poskytovať aj žiakom, ktorí opakujú ročník zo zdravotných alebo vážnych rodinných dôvodov.

(4) Výnimočné štipendium priznáva riaditeľ školy na žiadosť žiaka alebo na vlastný podnet. Riaditeľ školy určuje čas poskytovania a výšku výnimočného štipendia.

(5) Výšku prostriedkov na výnimočné štipendiá na príslušný kalendárny rok určuje krajský národný výbor pri rozpise úloh štátneho rozpočtu.

§ 11

Štipendiá žiakov-cudzincov

(1) Výnimočne sa môže poskytovať štipendium zo štátnych rozpočtových prostriedkov žiakom-cudzincom, ak im bolo udelené povolenie na pobyt na území Československej socialistickej republiky z dôvodu

- a) uzavretia manželstva s československým štátnym občanom alebo
- b) pracovného pomeru ich rodičov alebo manžela v Československej socialistickej republike¹⁸⁾ alebo
- c) československého štátneho občianstva jedného z rodičov alebo
- d) poskytnutia práva azylu v Československej socialistickej republike alebo
- e) poskytnutia práva azylu v Československej socialistickej republike ich rodičom trvale žijúcim v Československej socialistickej republike.

(2) Štipendiá sa poskytujú v tomto rozsahu:

- a) žiakom-cudzincom z dôvodov uvedených v odseku 1 písm. a) až c) štipendium podľa § 7 ods. 1 a 2 a výnimočné štipendium,
- b) žiakom-cudzincom z dôvodov uvedených v odseku 1 písm. d) a e) štipendium podľa § 7, štipendium poskytované žiačkam-matkám a osamelým žiakom s nezaopatreným dieťaťom, jednorazové prospechové štipendium a výnimočné štipendium.

§ 12

Rozhodovanie o štipendiách

(1) O priznaní a odobrati štipendia poskytovaného podľa tejto časti rozhoduje riaditeľ školy.¹⁹⁾

(2) Proti rozhodnutiu riaditeľa školy môže podať žiak, ak nie je plnoletý, jeho zákonný zástupca prostredníctvom riaditeľa školy odvolanie na krajský národný výbor, ktorý školu odborne vedie.

§ 13

Výplata štipendií

(1) Štipendiá sa vyplácajú v riadnych alebo náhradných termínoch, ktoré určí riaditeľ školy; termíny výplat štipendií na celý školský rok uverejní riaditeľ školy pred začiatkom školského roka.

(2) Štipendium sa nevyplatí, ak si ho žiak nevyzdvihne bez vážnych dôvodov ani vo výplatnom termíne nasledujúceho mesiaca. Výplatu nevyzdvihnutých štipendií povoľuje v prípadoch hodných osobitného zreteľa riaditeľ školy.

DRUHÁ ČASŤ

ŠTIPENDIÁ A HMOTNÉ ZABEZPEČENIE POSKYTOVANÉ Z PROSTRIEDKOV ŠTÁTNYCH HOSPODÁRSKÝCH ORGANIZÁCIÍ, DRUŽSTEVNÝCH A SPOLOČENSKÝCH ORGANIZÁCIÍ

§ 14

Podmienky pre poskytovanie štipendií a hmotného zabezpečenia

(1) Štátne hospodárske organizácie, družstevné a spoločenské organizácie môžu v záujme získania kvalifikovaných pracovníkov do oblastí, kde je ich nedostatok,²⁰⁾ a v súlade so štátnym plánom rozvoja národného hospodárstva poskytovať zo svojich prostriedkov žiakom denného štúdia na gymnáziách a stredných odborných školách štipendiá a hmotné zabezpečenie.

(2) Štipendiá a hmotné zabezpečenie podľa odseku 1 sa poskytujú žiakom spravidla v posledných dvoch ročníkoch štúdia, ak sa písomnou dohodou (ďalej len „dohoda“) zaviažu, že po skončení štúdia nastúpia do oblasti, kde je nedostatok stredoškolsky kvalifikovaných odborníkov v príslušnom odbore a tri až päť rokov zotrávajú v pracovnom pomere s organizáciou, ktorú im určí poskytovateľ štipendia, a že štipendium a hmotné zabezpečenie alebo ich zodpovedajúcu časť vrátia, ak svoj záväzok celkom alebo čiastočne nesplnia. Do odpracovaného času sa nezapočítava doba výkonu základnej (náhradnej) vojenskej služby a čas ďalšej materskej dovolenky.

(3) Dohoda sa môže uzavrieť iba so žiakom, ktorý skončil povinnú školskú dochádzku. Ak ide o neplnoletého žiaka, organizácia je povinná vyžiadať si na uzavretie dohody vyjadrenie zákonného zástupcu žiaka.

(4) Žiak je povinný dohodu alebo jej odpis neodkladne predložiť na vedomie riaditeľovi školy, na ktorej študuje.

(5) Štipendiá a hmotné zabezpečenie sa poskytuje za čas určený v dohode, avšak najskôr od prvého dňa mesiaca, v ktorom bola dohoda uzavretá.

(6) Štipendium a hmotné zabezpečenie sa môže poskytovať aj žiakom, ktorí opakujú ročník zo zdravotných alebo vážnych rodinných dôvodov.

(7) Štipendiá a hmotné zabezpečenie sa poskytujú za 12 mesiacov v školskom roku; žiakom študujúcim podľa individuálnych študijných plánov sa poskytuje za čas štúdia určený individuálnym študijným plánom.

§ 15

Výška štipendií a hmotného zabezpečenia

(1) Štipendium sa poskytuje

- a) žiakom gymnázií a stredných odborných škôl, s výnimkou žiakov stredných priemyselných škôl baníckych, vo výške 400 Kčs mesačne,
- b) žiakom stredných priemyselných škôl baníckych vo výške 600 Kčs mesačne.

(2) Organizácie môžu poskytovať žiakom aj toto hmotné zabezpečenie:

- a) náhradu preukázaného cestovného za prepravu verejným hromadným dopravným prostriedkom pri nástupe do školy a pri skončení školského roka, ako aj náhradu preukázaného cestovného na návštevu rodiny počas školského roka; ženatým žiakom sa uhrádza cestovné raz za mesiac a

slobodným žiakom najviac raz za tri mesiace. Pri ceste vlakom sa uhrádza cestovné za druhú triedu osobného vlaku a pri vzdialenosti nad 100 km aj príplatok na rýchlik. Náhrada cestovného sa poskytuje len do výšky cestovného so zľavou, na ktoré má žiak nárok. Výdavky za cestovné miestnymi dopravnými prostriedkami organizácia neuhrádza,

- b) príspevok na manžela, ktorý nemôže byť zárobkovo činný, vo výške 500 Kčs mesačne. Ak poberá manžel nemocenské, peňažnú pomoc v materstve, podporu pri ošetrovaní člena rodiny, invalidný alebo čiastočne invalidný dôchodok, zaopatrovací príspevok alebo štipendium, príspevok sa zníži o takto vyplácané sumy,
- c) príspevok na každé nezaopatrené dieťa vo výške 100 Kčs mesačne; ak obaja manželia-žiaci uzavreli dohodu, poskytnú sa príspevok na nezaopatrené dieťa len jednému z nich,
- d) jednorazovú sociálnu výpomoc do výšky 1000 Kčs za školský rok v prípadoch hodných osobitného zreteľa.

§ 16

Zánik záväzku žiaka vrátiť štipendium a hmotné zabezpečenie alebo ich časť

Povinnosť vrátiť štipendium a hmotné zabezpečenie podľa dohody uzavretej so žiakom zaniká, ak s ním organizácia odmietla uzavrieť pracovný pomer alebo ak sa pracovný pomer skončil

- a) výpoveďou danou organizáciou podľa § 46 ods. 1 písm. a) až d) Zákonníka práce alebo
- b) výpoveďou danou pracovníkom, ak nemôže podľa lekárskeho posudku alebo rozhodnutia orgánu štátnej zdravotníckej správy vykonávať doterajšiu prácu, alebo mu vznikol nárok na invalidný dôchodok alebo organizácia porušuje podstatnú povinnosť, ktorú má voči nemu podľa pracovnej alebo kolektívnej zmluvy alebo právnych predpisov, alebo nemôže túto povinnosť plniť v dôsledku organizačných zmien alebo sa v posledných dvanástich mesiacoch nevyužíva jeho odborná kvalifikácia počas najmenej šiestich mesiacov alebo
- c) okamžitým zrušením pracovného pomeru pracovníkom²¹⁾ alebo
- d) z iných dôvodov hodných osobitného zreteľa, ak to vyžaduje spoločenský záujem, podľa podmienok určených príslušným ústredným orgánom.

TRETIA ČASŤ

SPOLOČNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 17

Spoločné ustanovenia

(1) Štipendium podľa § 3 až 7, štipendium pre žiačky-matky a osamelých žiakov s nezaopatreným dieťaťom a výnimočné štipendium sa neposkytuje žiakovi, ktorí uzavreli dohodu podľa § 14.

(2) Štipendium podľa § 3 až 7, štipendium pre žiačky-matky a osamelých žiakov s nezaopatreným dieťaťom, štipendium a hmotné zabezpečenie podľa § 15 ods. 1 a ods. 2 písm. b) a c) poskytuje sa žiakovi posledných ročníkov štúdia ešte za mesiac, v ktorom uplynul prvý termín na vykonanie maturitnej skúšky;¹⁷⁾ ak žiak neskončí štúdium v tomto termíne a povie sa mu náhradný termín alebo opakovanie maturitnej skúšky, poskytuje sa mu v školskom roku posledného ročníka štúdia štipendium podľa § 3 až 7 najneskôr do júna vrátane, štipendium podľa § 8 ods. 1 najneskôr do augusta vrátane, štipendium a hmotné zabezpečenie podľa § 15 ods. 1 a ods. 2 písm. b) a c) najneskôr do augusta vrátane.

(3) Štipendium podľa § 3 až 7, štipendium pre žiačky-matky a osamelých žiakov s nezaopatreným dieťaťom, výnimočné štipendium, štipendium vrátane príspevku na manželku (manžela) a príspevku na každé nezaopatrené dieťa podľa § 15 ods. 1 a ods. 2 písm. b) a c) sa poskytuje žiakovi, ktorý sa stal pre chorobu alebo úraz práceneschopným alebo ak mu bola

nariadená karanténa, ešte za dva mesiace nasledujúce po mesiaci, v ktorom vznikla jeho pracovná neschopnosť. Pri skončení pracovnej neschopnosti v kalendárnom mesiaci, v ktorom žiak poberal dávky nemocenského poistenia, sa poskytne za príslušný počet dní ešte pomerná časť štipendia.

(4) Žiak je povinný neodkladne ohlásiť riaditeľovi školy, na ktorej študuje, začiatok a skončenie pracovnej neschopnosti; žiačka aj nástup a skončenie materskej dovolenky. Ak ide o žiaka, ktorý pobera štipendium podľa § 14, je povinný neodkladne ohlásiť tieto skutočnosti aj poskytovateľovi štipendia.

(5) Ak sa poskytne štipendium podľa tejto vyhlášky v dôsledku nepravdivých alebo neúplných údajov uvedených žiakom alebo jeho zákonným zástupcom alebo ak žiak alebo jeho zákonný zástupca neoznami zmenu skutočností rozhodujúcich pre priznanie, čas poskytovania alebo výšku štipendia, je povinný neprávom prijaté sumy vrátiť.²²⁾

(6) Štipendium so zreteľom na sociálne pomery a prospech sa neposkytuje pri opakovaní ročníka.

Záverečné ustanovenia

§ 18

Zrušujú sa:

1. § 1 až 9 a 14 až 16 vyhlášky Ministerstva školstva Slovenskej socialistickej republiky a Ministerstva zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky č. 96/1979 Zb. o poskytovaní štipendií a hmotného zabezpečenia žiakom gymnázií, odborných škôl, stredných odborných škôl, konzervatórií a stredných škôl pre pracujúcich; § 10 až 13 sa nepoužijú pre žiakov gymnázií a stredných odborných škôl, ale platia iba pre žiakov cyklického štúdia na stredných školách pre pracujúcich,²³⁾
2. vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej socialistickej republiky a Ministerstva zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky č. 87/1982 Zb., ktorou sa dopĺňa vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej socialistickej republiky a Ministerstva zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky č. 96/1979 Zb. o poskytovaní štipendií a hmotného zabezpečenia žiakom gymnázií, odborných škôl, stredných odborných škôl, konzervatórií a stredných škôl pre pracujúcich.

§ 19

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. septembrom 1984.

Minister školstva SSR:

Prof. Ing. Buša CSc. v. r.

Prvý námestník ministra zdravotníctva SSR:

Doc. MUDr. Hatiar CSc. v. r.

Prvý námestník ministra práce a sociálnych vecí SSR:

Ing. Kozár v. r.

- 1) § 2 zákona č. 68/1965 Zb. o pobyte cudzincov na území Československej socialistickej republiky.
- 2) Zákon č. 88/1968 Zb. o predĺžení materskej dovolenky, o dávkach v materstve a o prídavkoch na deti z nemocenského poistenia v znení neskorších predpisov.
- 3) Vyhláška Československej akadémie vied č. 54/1977 Zb., ktorou sa upresňujú niektoré podrobnosti o pracovnoprávných vzťahoch účastníkov vedeckej výchovy a študijných pobytov a o poskytovaní štipendií v znení vyhlášky č. 40/1979 Zb.
- 4) Vyhláška Ústrednej rady odborov č. 165/1979 Zb. o nemocenskom poistení niektorých pracovníkov a o poskytovaní dávok nemocenského poistenia občanom v osobitných prípadoch v znení vyhlášky č. 155/1983 Zb.
- 5) Napríklad vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky č. 120/1975 Zb. o osvedčeniach na nové spôsoby prevencie, diagnostiky a liečenia ľudí.
- 6) Zákon č. 145/1961 Zb. o dani z príjmov obyvateľstva v znení neskorších predpisov.
- 7) Zákon č. 103/1974 Zb. o poľnohospodárskej dani v znení neskorších predpisov.
- 8) Zákon č. 36/1965 Zb. o dani z príjmov z literárnej a umeleckej činnosti v znení neskorších predpisov.
- 9) Zákon č. 54/1956 Zb. o nemocenskom poistení zamestnancov v znení neskorších predpisov.
- 10) Zákon č. 121/1975 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov.
- 11) Vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej socialistickej republiky č. 25/1977 Zb. o zrážkach z pracovnej odmeny osôb, ktoré sú vo výkone trestu odňatia slobody alebo vo väzbe, a o výkone rozhodnutí zrážkami z pracovnej odmeny týchto osôb a chovancov osobitných výchovných zariadení v znení vyhlášky č. 137/1983 Zb.
- 12) Zákonné opatrenie Predsedníctva Federálneho zhromaždenia č. 76/1979 Zb. o zvýšení dôchodkov v znení zákonného opatrenia Predsedníctva Federálneho zhromaždenia č. 7/1982 Zb.
- 13) Zákon č. 50/1973 Zb. o pestúnskej starostlivosti v znení zákona č. 58/1984 Zb.
- 14) Vyhláška Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 159/1970 Zb. o poskytovaní odmien pri významných pracovných a životných výročiach.
- 15) Nariadenie vlády Československej socialistickej republiky č. 142/1983 Zb. o poskytovaní dôchodkov niektorým pracujúcim dôchodcom.
- 16) Úprava z 21. januára 1974 č. 13/1974-II/1, ktorou sa vydáva klasifikačný poriadok pre školy poskytujúce stredné a vyššie vzdelanie vrátane zariadení na výchovu učňov, v znení doplnku zo 14. júla 1980 č. 4942/1980-21 Zvestí, reg. v čiastke 5/1974 Zb. a čiastke 25/1980 Zb.
- 17) Úprava Ministerstva školstva Slovenskej socialistickej republiky z 15. decembra 1980 č. 17 443/1980-21 o maturitných skúškach na stredných školách, reg. v čiastke 2/1981 Zb.
- 18) § 7 Zákonníka práce.
- 19) § 25 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 79/1978 Zb. o štátnej správe v školstve.
- 20) Oblasti s nedostatkom kvalifikovaných odborníkov určí ústredný orgán po dohode s príslušným ministerstvom práce a sociálnych vecí; pokiaľ ide o krajské štipendiá, príslušný krajský národný výbor (príloha uznesenia Predsedníctva vlády ČSSR č. 162/1983). Bližšie podmienky pre poskytovanie štipendií určuje príslušný ústredný orgán; pokiaľ ide o krajské štipendiá, príslušný krajský národný výbor.
- 21) § 54 Zákonníka práce.
- 22) § 451, 452 a 458 Občianskeho zákonníka.
- 23) § 21 ods. 2 zákona č. 29/1984 Zb. o sústave základných a stredných škôl (školský zákon).

